

Predgovor

U povodu prve godišnjice smrti prof. dr. sc. Miroslava Tuđmana održan je u Zagrebu 31. siječnja i 1. veljače 2022. međunarodni znanstveni skup *Miroslav Tuđman i paradigma znanja*. Skup je organizirao Institut društvenih znanosti Ivo Pilar u suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Udrugom sv. Jurja iz Zagreba, a zbog pandemije bolesti COVID-19 održan je u virtualnom okruženju putem platforme Webex u organizaciji Zagrebačkog sigurnosnog foruma.

Osim što je prije tri desetljeća bio među utemeljiteljima Instituta Pilar, pokojni profesor Miroslav Tuđman bio je osnivač Udruge sv. Jurja i časopisa *National Security and the Future*. Bio je dugogodišnji profesor na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje je osnovao Katedru za organizaciju znanja. Pridonio je stvaranju i obrani Hrvatske kao i njezinoj međunarodnoj afirmaciji. Imajući na umu prije svega doprinos koji je profesor Miroslav Tuđman dao društvenim i humanističkim znanostima, u zborniku se uz životopis i bibliografiju radova prof. dr. sc. Miroslava Tuđmana te uvodni prilog biografsko-memorijalne naravi objavljuju znanstveni radovi u spomen na višedimenzionalna djelovanja prof. dr. sc. Miroslava Tuđmana u društvenom, znanstvenom, profesionalnom i političkom kontekstu, a posvećeni su temama iz domena koje je on obrađivao u svome radu i temama koje se uklapaju u kontekst doba u kojem je živio i stvarao.

U ovom zborniku u čast prof. dr. sc. Miroslavu Tuđmanu objavljuju se sljedeći znanstveni radovi: *A Horizon Scan Based on a Systems Analysis: to Anticipate Threats Against Organizations Involved in the Well-Functioning of Society* (David Vaandrager – Willem Leeuwenkamp – Giliam de Valk), *Uloga dezinformacije u kreiranju korpusa javnoga znanja* (Silvana Marić Tokić – Ivica Skoko), *Stvaranje i održavanje kolaborativne radne okoline* (Sanja Kišiček), *Informacijska znanost: od ishodišta prema korisničkom iskustvu* (Tomislava Lauc), *Organizacija znanja kao model upravljanja baštinom: baštinska pismenost* (Darko Babić), *Obilježja upravljanja informacijama u hrvatskom turizmu* (Đani Bunja), *Iskazi znanja u suvremenom muzeju i digitalna tehnologija* (Željka Miklošević – Mihaela Kulej), *Umjetna inteligencija i privatnost: izazovi za zaštitu podataka u informacijskom dobu* (Marija Boban), *Publikacije hrvatskih iseljenika u Australiji i Novome Zelandu: od*

bibliografije do bibliometrije (Ana Barbarić – Ivana Hebrang Grgić), *Miroslav Tuđman i znanstveno-stručni skup „Vukovar ’91.“: konferencijska priopćenja i objavljeni radovi* (Dražen Živić – Ivana Bendra), *The Eve of Moscow’s Eight Eyes, Shields and Swords Alliance. The summit of the security apparatuses of the Soviet bloc countries (7-12 March 1955) as an event constituting the communist intelligence community* (Władysław Bułhak), *Krizna stanja u teoriji i praksi obrambeno-zaštitnog sustava socijalističke Jugoslavije* (Davor Marijan), *Gastarbajteri kao sigurnosno pitanje jugoslavenske komunističke vlasti 1970-ih* (Josip Mihaljević), *Atavizam prošlosti: rasprave o dalmatinskom autonomaštvu na marginama Hrvatskog proljeća* (Stipe Kljaić), *Franjo Tuđman u Informacijama Službe državne sigurnosti Republičkog sekretarijata unutrašnjih poslova Socijalističke Republike Hrvatske u kontekstu političkih promjena sredinom 1980-ih* (Domagoj Knežević), *Military Intelligence Estimates and Strategic Decisions: the Case of Vukovar 1991–1995* (Gordan Akrap – Ivica Mandić), *Informativno-propagandno djelovanje muslimansko-bošnjačke strane tijekom rata u BiH: primjer Oslobođenja (1992. i 1993. godine)* (Mijo Beljo), *Hrvatska izvještajna služba u obrani Republike Hrvatske* (Ivo Lučić), *Ratna strategija bosanskog suverena: prilog čitanju Tuđmanove Druge strane Rubikona* (Ugo Vlaisavljević), *Znanstvena metodologija nasuprot pseudodokazima u predmetu IT-04-74-T* (Roman Domović) i *Pozicije Hrvatske u odnosu na mogućnost realizacije ideje „srpskog sveta“* (Saša Mrduljaš).

Miroslav Tuđman je cijeli svoj život bio i živio kao znanstvenik. I u doba kad je aktivno sudjelovao u obrani Republike Hrvatske, u izgradnji moderne hrvatske obavještajne zajednice, u svojoj, nejavnoj diplomaciji te u mirnoj reintegraciji hrvatskoga Podunavlja, ali i poslije u političkom životu – nikad nije prestao biti znanstvenik. Pritom su mu u središtu zanimanja bili informacija, informacijska i komunikacijska znanost, teorija informacijske znanosti, organizacija znanja te prepoznavanje i oblikovanje strategijskih odrednica na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Ljubazno zahvaljujemo autorima koji su napisali radove te našim partnerima i pokroviteljima. Osobitu zahvalu dugujemo glavnom direktoru Agencije za komercijalnu djelatnost gospodinu Juri Sertiću. Velika hvala i mnogima koje ne možemo sve spomenuti, a koji su također pomogli da se ovaj zbornik objavi ili su nam na različite načine izašli u susret.

Urednici